

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Franciscyho a sudkýň JUDr. Daniely Sučanskej a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v právnej veci žalobcu **D., a.s.** so sídlom v B., proti žalovanému **JUDr. I.**, bývajúcemu v B., **o zaplatenie 2 800 Sk** s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 16 C 17/2006, na dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 17. marca 2008 sp. zn. 8 Co 382/2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 17. marca 2008 sp. zn. 8 Co 382/2007 **z r u š u j e** vo výroku, ktorým bolo odmietnuté odvolanie žalovaného, a vo výroku, ktorým bolo rozhodnuté o trovách odvolacieho konania; vec v rozsahu zrušenia vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 21. júna 2007 č.k. 16 C 17/2006-66 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi do 3 dní 2 800 Sk s príslušenstvom. Rozhodol tiež o trovách konania.

Uvedený rozsudok napadol odvolaním žalovaný. Krajský súd v Bratislave ho uznesením z 12. septembra 2007 sp. zn. 8 Co 382/2007 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie vo výške 500 Sk.

Uznesením zo 17. marca 2008 sp. zn. 8 Co 382/2007 Krajský súd v Bratislave odmietol odvolanie žalovaného, žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania a zrušil svoje

uznesenie z 12. septembra 2007 sp. zn. 8 Co 382/2007. Na odôvodnenie výroku, ktorým odmietol odvolanie žalovaného, odvolací súd uviedol, že napadnutý rozsudok bol tomuto účastníkovi konania doručovaný do vlastných rúk dňa 13. júla 2007. Tento pokus o doručenie bol ale podľa vyznačenia poštového doručovateľa na uvedenej zásielke neúspešný, preto bola žalovanému zanechaná výzva o opakovanom doručení zásielky. Pokus o opakované doručenie sa uskutočnil 16. júla 2007 (pondelok), bol ale rovnako bezúspešný, v dôsledku čoho bola zásielka v ten istý deň uložená na pošte. Keďže žalovaný zásielku do troch dní od jej uloženia nevyzdvihol, za deň doručenia sa v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. považuje posledný deň tejto lehoty – 19. júl 2007 (štvrtok). Dňom nasledujúcim po dni doručenia tohto rozsudku začala plynúť zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania, ktorá v prípade žalovaného uplynula dňom 3. augusta 2007 (pracovný deň – piatok). Odvolanie podané žalovaným osobne na súde prvého stupňa dňa 6. augusta 2007 je teda podané po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania. Z tohto dôvodu odvolací súd odvolanie žalovaného odmietol ako oneskorene podané (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.). O trovách konania rozhodol s poukazom na § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 O.s.p. Zrušujúci výrok odôvodnil poukazom na § 210a O.s.p. a to, že žalovaný poplatok za odvolanie zaplatil pri podaní odvolania.

Odmietajúci výrok uvedeného uznesenia odvolacieho súdu napadol žalovaný dovolaním, v ktorom uviedol, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). V danom prípade nemohla nastať fikcia doručenia v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p., lebo v čase doručovania rozsudku súdu prvého stupňa sa nezdržiaval v mieste doručenia. Bol na dovolenke v Taliansku, na preukázanie čoho k dovolaniu pripojil čestné vyhlásenie K., a tiež písomné potvrdenie talianskej turistickej agentúry o jeho pobyte v rozhodujúcom čase. Keďže neboli splnené podmienky pre uplatnenie fikcie doručenia, nezačala plynúť odvolacia lehota od uloženia rozsudku súdu prvého stupňa na pošte. Táto lehota začala plynúť až nasledujúci deň po osobnom prevzatí rozsudku na pošte (24. júla 2007). Odvolanie podal 6. augusta 2007, teda v rámci odvolacej lehoty. Pokiaľ odvolací súd napriek tomu jeho odvolanie odmietol ako oneskorene podané, odňal mu možnosť pred súdom konať. Vzhľadom na uvedenú vadu dovolateľ žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Vyjadrenie žalobcu sa v spise nenachádza.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) s právnickým vzdelaním (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 a nasl. O.s.p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení, preto prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

Dovolací súd má zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Ak je konanie postihnuté niektorou z týchto väd, možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie vylúčené.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Z týchto ustanovení preto prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní odnímajúci účastníkovi možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O takúto vadu ide aj vtedy, ak odvolací súd odmietne odvolanie ako oneskorene podané (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), hoci podmienky pre tento postup neboli splnené (viď aj R 23/1994). Žalovaný v dovolaní uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a tvrdil, že v konaní došlo k uvedenej vade.

Postup súdu pri doručovaní písomností určených do vlastných rúk adresáta, ktorý nebol zastihnutý, je upravený v ustanovení § 47 ods. 2 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia platí, že ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel. Pre vznik fikcie doručenia zakotvenej v citovanom ustanovení („... považuje sa posledný deň lehoty za deň doručenia ...“) je predpísané súčasné splnenie nasledovných podmienok: 1. možnosť náhradného doručenia nie je zákonom vylúčená (viď napr. § 114 ods. 4 O.s.p.), 2. adresát písomnosti nebol pri doručovaní zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržoval, 3. doručovateľ nezastihnutého adresáta vhodným spôsobom upovedomil, že príde písomnosť doručiť znova (s uvedením dňa a hodiny), 4. druhý pokus o doručenie zostal taktiež bezvýsledný, 5. adresát písomnosti bol vhodným spôsobom upovedomený o uložení písomnosti na pošte alebo orgáne obce, 6. adresát si zásielku do 3 dní od uloženia nevyzdvihol. Pokiaľ z týchto podmienok nie je splnená čo i len jedna, neuplatní sa fikcia doručenia v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p.

Dovolateľ v dovolaní (na ktorom je vyznačený dátum 15. mája 2008) namieta, že spomedzi uvedených podmienok uplatnenia fikcie doručenia zásielky nebola splnená podmienka zdržiavania sa v mieste doručenia v čase doručovania zásielky. V dovolaní uviedol, že v čase „od 7. júla 2008 do 21. júla 2008“ (pozn.: ide o zjavne mylne uvedený rok a správne malo ísť o rok 2007) bol na dovolenke v Taliansku. Na preukázanie svojho tvrdenia pripojil k dovolaniu čestné vyhlásenie svojej priateľky datované 15. mája 2008, v zmysle ktorého sprevádzala žalovaného v čase „od 7. júla 2008 do 21. júla 2008“ (aj v tomto prípade

ide o zrejmy omyl v označení roku) na dovolenke v Taliansku. Dovolateľ dovolaciemu súdu zaslal aj potvrdenie „A.“ – turistickej agentúry so sídlom v T., v ktorom táto agentúra potvrdila, že žalovaný bol v čase od 7. júla 2007 do 14. júla 2007 a v čase od 14. júla 2007 do 21. júla 2007 v ich apartmáne.

Všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (viď napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04). V prípade, ak všeobecný súd nemá záver o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku preukázaný mimo rozumných pochybností, musí vychádzať z predpokladu, že opravný prostriedok v zákonnej lehote podaný bol (viď napr. III. ÚS 331/04). V danom prípade možno mať pochybnosti takého charakteru. Obsah príloh pripojených k dovolaniu vyvoláva opodstatnené pochybnosti o splnení jednej z podmienok uplatnenia fikcie doručovania v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p., a to podmienky zdržiavania sa adresáta zásielky v mieste doručovania (viď vyššie 2.). Keďže sa nemohla uplatniť uvedená fikcia, za deň riadneho doručenia rozsudku súdu prvého stupňa bolo potrebné považovať deň, v ktorom žalovaný prevzal tento rozsudok na pošte – 23. júl 2007. Odvolacia lehota v dôsledku toho začala plynúť žalovanému 24. júla 2007 a skončila 7. augusta 2008. Odvolanie, ktoré podal žalovaný osobne na súde prvého stupňa 6. augusta 2007, bolo preto podané v odvolacej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

Z uvedeného vyplýva, že žalovanému bola odmietnutím odvolania (ku ktorému došlo bez splnenia podmienok pre postup podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) znemožnená realizácia jeho procesného oprávnenia domáhať sa vecného preskúmania rozhodnutia súdu včas podaným opravným prostriedkom. Vo vzťahu k tomuto účastníkovi došlo k odňatiu možnosti pred súdom konať v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Vyššie uvedená procesná vada zakladá vždy prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave (v označených výrokoch) zrušil (§ 243b ods. 1 O.s.p.) a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. septembra 2008

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková